

Vraag 1: Aan welke uitgangspunten moet een opvanglocatie voor migranten voldoen, zowel qua ligging, omvang, als inrichting?

Samenvatting:

Over het algemeen voorkeur voor kleine locaties, verspreid over de kernen naar draagkracht. Dichtbij voorzieningen.

Grotere locaties worden als iets minder wenselijk gezien maar er is begrip voor makkelijkere exploitatie en het faciliteren ervan.

Verschillende doelgroepen hebben effect op inrichting wat betreft faciliteiten en locatiegrootte.

Voor Oekraïense vluchtelingen wordt kleinschalige opvang met faciliteiten in de buurt als haalbaar gezien.

Voor asiel zijn grotere locaties voor beheersbaarheid, voorzieningen en exploitatie genoemd.

Humane opvang wordt onderstreept

De gemeente moet het voortouw nemen en niet afhankelijk maken van andere organisaties zoals COA.

Er moet gebruikt gemaakt worden van gemeentelijke panden en grond.

Vaak genoemd bij verschillende gesprekken zijn: **kleinschalige locaties verspreid over de kernen**.

Voordelen van een **kleine opvang** zijn de beheersbaarheid en 17 meer draagvlak en dat er minder beveiliging nodig is. Ook past het bij de waarden van humane opvang. Genoemde nadelen zijn ook de efficiency en kosten, specifiek voor het COA. Bij een **grote opvang** is genoemd dat de exploitatie en beveiliging makkelijker te regelen zijn en dat het makkelijker faciliteren is. Als nadelen werden het draagvlak en minder integratie genoemd. Maar grootte van de locatie is eigenlijk afhankelijk van de doelgroep, het draagvlak in de kern, de locatie, en de beschikbare ruimte. Praktische afwegingen en idealen elkaar kunnen bijten in de realisatie van opvanglocaties.

Er is ook in één gesprek **onderscheid gemaakt in doelgroep**. Voor Oekraïne is 10-20 gezinnen (met 20-50) personen genoemd als gewenst. Voor asielzoekers is genoemd dat het max. 300 kan bedragen op één locatie. Andere groepen hebben geen expliciet onderscheid gemaakt hierin, maar hebben over samenstelling van doelgroepen in de opvang gesproken. Zo is genoemd dat het gewenst is om evenveel vrouwen als mannen in een opvang te hebben omdat dit beter voor het draagvlak zou zijn en betere weerspiegeling van de samenleving is. Statushouders en Oekraïense gezinnen zouden samen opgevangen kunnen worden. Ook genoemd is de combinatie van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. Voor AMV (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) is het de wens om deze apart te huisvesten, kleinschalig en veilig, waar ze zorg op maat krijgen.

Qua **ligging** is dus veel genoemd dat de omvang **verspreid over de kernen** gewenst is. De rato van opvangplekken naar kernen is specifiek genoemd dat de draagkracht van de kernen daarbij belangrijk is. Ook is genoemd dat er rekening gehouden moet worden met het aantal arbeidsmigranten dat al in kernen woont. Ook is genoemd dat locaties niet alleen in armere wijken, maar ook in duurdere wijken geplaatst moeten worden.

Een ander uitgangspunt wat betreft ligging is dat opvanglocaties **dichtbij voorzieningen** moet liggen, ofwel bij de 'bewoonde wereld'. Als voordelen werd hierbij genoemd dat een ligging dichtbij voorzieningen goed is voor **sociale cohesie en controle, integratie, en de gemeenschapszin**. Er is specifiek opgeschreven op één flap dat een locatie het liefste niet tegen bedrijfsterreinen aan ligt.

Wat betreft **inrichting** kan onderscheid gemaakt worden door waardegedreven uitgangspunten en praktische uitgangspunten. Onder **waardegedreven uitgangspunten** vallen humane opvang, 'bed, bad, brood+', goed sanitair, goede veiligheid en privacy (voor zowel migranten en omwoners), basisvoorzieningen/faciliteiten op orde en de mogelijkheid tot integratie (zoals meedoen, onderwijs, geestelijke gezondheid, sport, inburgering).

Genoemde **praktische uitgangspunten** zijn: voorzieningen in de buurt (zoals een multifunctionele accommodatie), de aanwezigheid van een ontspanningsruimte, genoeg voorzieningen voor baby's (kinderdagverblijf), geen stapelbedden ivm veiligheid, een bushalte bij de locatie. Er is ook genoemd dat de aanwezigheid van dieren ook goed zijn voor kinderen.

Daarnaast is genoemd dat het voorzieningsniveau wel af moet hangen van de **omstandigheden** (de financiën, hoe lang de locatie blijft, etc.) en dat er **doelgroep specifiek** gekeken moet worden. Hierbij wordt genoemd dat Oekraïense vluchtelingen meer werken en mobieler zijn door bezit van een auto, dus dat zij vooral moeten kunnen terugvallen op voorzieningen.

Voor het soort (ge)bouw is genoemd dat er gebruik gemaakt kan worden van **gemeentelijke panden** of modulaire bouw op gemeentelijke grond. **Flexibele woonvormen** voor statushouders en asielzoekers zijn ook genoemd, naast het realiseren van zogenoemde tiny houses.

Ook is meermaals specifiek genoemd dat de **gemeente voorop moet gaan** in de realisatie van opvanglocaties en zich zo min mogelijk afhankelijk moet maken van andere organisaties zoals het COA. Hierbij is het opzoeken van de samenwerking met woningcorporatie Area specifiek genoemd.

Vraag 2: Wanneer betrekken wij uw raad, inwoners en/of omwonenden bij de door het college aangedragen keuzes en realisatie van de opvanglocatie(s) voor migranten? Hoe ziet dat eruit?

Samenvatting:

Zowel voor raad als inwoners geldt: open, transparant, ogenblikkelijk

Raad als kaderstellend, begrijpt de opgave, wil meegenomen worden in het waarom.

Inwoners informeren, peilen, meedenken en actief betrekken

Gemeente moet actief, positief naar buiten treden, verwachtingsmanagement

Dialogen worden als optie gezien voor inwoners

Een algemeen genoemd uitgangspunt dat de **raad zoveel en zo vaak mogelijk betrokken** wil worden en mee wil praten. Ook wensen ze de uitgangspunten van locatie, participatie en communicatie vast te stellen in de raad. Hierbij is de rol van de raad als **kaderstellend** meermaals benoemd. Een keer is besproken dat de raad “keuzes moet maken over locaties, plan, strategie” aangezien de raad eindverantwoordelijke is. Daarbij is aangegeven dat de raad graag reageert op voorstellen van het college. Wat betreft de timing wordt expliciet benoemd dat de raad meegenomen wil worden **alvorens het college de locatie(s) voor opvang kiest**. Hierbij wordt bovendien gesteld dat de **raad de opgave begrijpt** en haar verantwoordelijkheid neemt.

Voor het betrekken van inwoners specifiek kunnen **vier thema's** onderscheiden worden: informeren en communiceren, peilen, meedenken, en actief betrekken. Allereerst is **informeren** veelvuldig genoemd, de opgave moet breed gedeeld worden met de inwoners en dat de gemeente **zo open en zo transparant mogelijk** moet zijn hierbij. **Een eerlijke en positieve** insteek is hierbij genoemd. Migranten worden gezien als de nieuwe inwoners van Maashorst. Ten tweede is genoemd dat **gepeild** zou kunnen worden wat er van een bepaalde locatie gedacht wordt (flitspeiling), of door middel van een enquête onder bewoners gedachten, meningen en zorgen uitgevraagd kunnen worden.

De derde manier van bewoners betrekken is **meedenken**, door middel van bijvoorbeeld een dialoogavond. Deze **werkvorm** is meermaals genoemd als idee om burgers mee te laten denken en ze te betrekken in de mogelijkheden, dilemma's en keuzes – al dan niet met de raad als toehoorder. Ook werd genoemd om dorps- en jongerenraden mee te laten denken wanneer over een bepaalde locatie gesproken wordt.

Het vierde en laatste thema betreft het **actief betrekken van bewoners**. Op een tafel kwam ter sprake dat bewoners eigenlijk al zijn meegenomen bij deze avond, maar dat er maar één bewoner aanwezig was. Dit deed de vraag rijzen: hoe dit te veranderen? Andere tafels hebben besproken dat inwoners niet alleen geïnformeerd moeten worden, maar ook **specifiek betrokken** moeten worden. Inwoners en dorpsraden moeten expliciet uitgenodigd worden, de gemeente moet **'de boer op'** en er moet **actief** naar buiten gecommuniceerd worden door de gemeente. Van de gemeente wordt gevraagd om piketpaaltjes te slaan aan **verwachtingsmanagement** te doen en de spelregels duidelijk te maken. De Burgemeester is hierbij woordvoerder en uitdrager van het verhaal.

Als kanttekening is ook besproken dat **weerstand niet voorkomen** kan worden: 'weerstand komt er toch wel' en 'de neuzen gaan nooit dezelfde kant op staan'. Maar de gemeente kan hier een actieve rol in spelen: hoe langer gewacht wordt met communiceren, hoe groter de weerstand wordt.

Dit linkt aan **de timing van communiceren en het betrekken van inwoners**. Hierbij geldt ook als uitgangspunt: zo spoedig mogelijk, ofwel **'open, transparant, ogenblikkelijk'** en 'niks als mosterd na de maaltijd'. Wat betreft de volgorde is er een aantal keer benoemd dat eerst de uitgangspunten met inwoners gedeeld moeten worden. Ook over potentiële locaties is gesproken over het betrekken van inwoners *zodra* de locatie voldoet aan de kaders. Anderzijds is de vraag gesteld: wanneer informeer je en wanneer creëer je juist onrust? Ook bij dit punt worden **dorpsraden** genoemd als eerste vertrekpunt en deze te betrekken in het **participatieproces**.

Vraag 3: Is er nog iets wat u kwijt wil? Schrijf het dan hier op. Het mag een tip, top of andere opmerking zijn.

Over het afgelopen proces specifiek met betrekking tot het Van der Valk hotel, is als tip gegeven om een ruimere cirkel voor omwonenden te nemen dan wettelijk verplicht is. Ook is onderstreept dat de les is, als de gemeente niet het initiatief neemt, dan neemt een ander dat. Een top is dat met het veiligheidsplan alle vragen van omwonenden zijn weggenomen.

Over het toekomstige proces zijn nog een aantal suggesties en ideeën meegegeven:

Soepeler omgaan met regels om te kunnen bouwen

Grote bedrijven zelf laten bouwen voor arbeidsmigranten

Gemeente moet af kunnen wijken van landelijke regels

Kijk naar succesverhalen bij andere gemeenten

Proactieve houding zorgt dat gemeente in de lead kan zijn

Burgemeester en raad samen optrekken

Migratie meenemen in de nieuwe participatie aanpak

Zorg dat de communicatie consequent is

Daarnaast zijn nog twee specifieke zorgen/vragen omhoog gekomen:

Hoe zit de verdeling van woningen onder woningcorporaties precies?

Komt de huisvesting van andere (autochtone) burgers in de knel?

Over de avond zelf: de raad was erg tevreden met de dialoogavond, het was een goed gesprek en men vond het een **fijne en goede start**. Er is ook genoemd dat deze werkwijze op meer gevoelige onderwerpen gebruikt zou kunnen worden.